

Figuranti pod sněhem

Z výcviku
lavinových psů

FIGURANTI ohrožení klaustrofobií

Lavinový pes je zatím nejosvědčenějším prostředkem k rychlému vyhledávání osob pod sněhem. Vycvičit šelmu pro takovou práci ale vyžaduje mnoho času a nároků na spolupracovníky i materiál. Někdo musí vytypovat spadlou lavinu, kde nehrozí pokračování sesuvu, další skupina se postará o vyhloubení záhrabů pro figuranty, výcvik se neobejde ani bez několika druhů dopravních prostředků, dokonalého spojení a kvalitní výstroje pro lidi i psy.

Nejtěžší to ale přece jen mají figuranti. V lavině tráví denně až několik hodin pod dvoumetrovým příkrovem sněhu. Musejí vydržet nejen chlad, ale i odtrženost od dění na povrchu. Přesvědčili se o tom účastníci letošního osmého ročníku soustředění psovodů a psů horských záchranářů, které probíhalo první týden po Velikonocích na hřebenech Krkonoš mezi Pecí pod Sněžkou a Špindlerovým Mlýnem. Čtyřicet psovodů a psů spolu s odborníky na lavinovou problematiku ze čtyř států nacvičovalo na pěti místech záchranu lidí pod sněhem.

NEJHORŠÍ JE ZAČÁTEK

„Zpočátku jsem pociťovala příznaky klaustrofobie, ale snažila jsem se je překonat a zbytečně nezmatkovat,“ přiznala Linda Dvořáčková, jež věděla, že v případě nouze může kdykoliv požádat vysílačkou o vyproštění.

„Figuranti musejí umět psy správně odměnit ve chvíli, kdy je naleznou a intenzivním hrabáním za pomoci psovoda vyhrabou. Některého odmění pamlskem, pro většinu je však odměnou hra na přetahovanou o oblíbenou hračku psa. Bývá

to míček nebo pešek. Díky tomu se zvíře těší na nové vyhledávání,“ připomněl další požadavek na figuranty hlavní organizátor soustředění a šéf psovodů Horské služby (HS) České republiky Karel Novák.

VÝJIMEČNÁ MOTIVACE

Zvláštní důvod pro figurování v lavinách má Eliška Patáčková. Ještě jako studentka gymnázia milovala lyžování na extrémně prudkých a neupravených svazích mimo

sjezdovky. Jednou však při sjíždění v Modrém dolu nedaleko Sněžky uvedla do pohybu silnou vrstvu prachového sněhu. Ten ji zavalil a ona zůstala čtyři hodiny zasypaná. Naštěstí věděla, že si má vytvořit pohybem hlavy alespoň malý prostor, aby nevdechla prachový sníh a neudusila se. Až po delší době se jí podařilo dostat k sobě obě ruce a vytvořit si větší prostor, který jí umožnil plivnutím zjistit, v jaké poloze se nachází, tedy

Záchranářský pes označuje štěkotem nalezení zasypaného člověka

„Zpočátku jsem pocít'ovala příznaky klaustrofobie, ale snažila jsem se nezmatkovat.“

kde je směr k zemi a kudy má naopak hrabat na povrch. „Na hrabání už mně mnoho sil nezbylo,“ vybavuje si Eliška chvíle, kdy promrzlá bojovala o život. Když ji přátelé na horské boudě postrádali, vydali se na obhlídku svahu, kde měla lyžovat. Naštěstí ji včas objevili a ze závalu vysvobodili. „Odhadovala jsem pobyt ve sněhu na dvacet minut, ale ono to bylo 12krát déle,“ spočítala studentka.

Po vysvobození z bílé tmy ji horští záchranáři odvezli do nemocnice. Když byla po několikátýdenním léčení zápalu plic propuštěna, ozvali se členové HS,

zda by jim nechtěla na odborném semináři říci něco o svých pocitech v lavině. „Dlouho jsem v nemocnici přemýšlela, jak se odvděčit za záchranu života. Dospěla jsem k tomu, že nejlepší by bylo pomáhat lidem v ohrožení, třeba ve spolupráci s horskou službou. Proto jsem nabídku s radostí přijala. Na semináři jsem se dozvěděla něco o výcviku lavino-

vých psů a hned jsem se přihlásila jako figurantka. Dnes v tom vidím nejlepší způsob jak přispět k záchraně lidí v lavinách. Žádné potíže jsem s pobytem v záhrabu neměla, a tak s výcvikem pomáhám již třetí rok,“ svěčila se Eliška. Letos přijela do Krkonoš až z Českých Budějovic, kde studuje na Biologické fakultě Jihočeské univerzity. Jř

Lidský pach pod sněhem zaznamenal ovčák Petera Garaje ze Slovenska, a to je signál pro společné hrabání až k figurantovi